

UiT Norges arktiske universitet

SOK-2209 – V23

Forelesning 2: Forskningsverksted

Derek J. Clark

Akademisk skriving – Hva og hvordan?

- Etisk skriving
- Plagiat
- God siteringspraksis
- Når bør man sitere?
  - «Allmennkunnskap eller ikke»
- Dette finner vi meget godt beskrevet i en [presentasjon av Helene N. Andreassen](#) (Universitetsbiblioteket, UiT). Side 9-28.
- (Helene har gitt meg tillatelse til å bruke denne presentasjonen!)

Referansestil

- I samfunnsøkonomi bruker vi som oftest referansestilen APA
- UB har en [omfattende veiledning](#)

Akademisk skriving – hvilket tema?

- Økonomisk analyse av lykke
- Koblinger mellom «lykke» og «tilfredshet» (happiness/life satisfaction) og økonomiske og/eller demografiske variabler
  - I et geografisk område (land, by, region)
  - Sammenlikning mellom land
  - Over tid, og mellom generasjoner
- Lykke og tilfredshet måler vår «well-being»

Well-being

- Livskvalitet, velferd, velvære?
- Hvor kommer økonomiske variabler inn her?

Kilde: Well-being på norsk, Helsedirektoratet, 2015

Tabell 1. Forenklet modell over sentrale teorier for well-being, med mulige stikkord, korte forklaringer og eksempler for hver gruppe av teorier

	Subjektive →				← Objektive
Type teori	Klassisk hedoniske teorier	Livstilfreds-hetsteorier	Preferanse-teorier	Eudaimo-niske teorier	Objektive lister
Stikkord	<i>Følelser</i>	<i>Vurderinger</i>	<i>Preferanser</i>	<i>Fungering</i>	<i>Muligheter, levekår</i>
Kort beskrivelse	Tilstede-værelse av behag og fravær av ubehag	Opplevelse av tilfreds-het med livet	Oppfyllelse av person-lige ønsker eller preferanser	At mennesker fungerer godt, som vil si å virkeliggjøre muligheter gjennom aktivitet	Gode livs-betingelser
Eksempel	<i>Jeg føler meg stort sett glad, og er sjelden redd eller lei meg</i>	<i>Jeg er godt fornøyd med jobb, familie og fritid, og livet som et hele</i>	<i>Jeg kan skaffe meg det jeg ønsker</i>	<i>Jeg har gode folk rundt meg, er engasjert og utvikler evnene mine</i>	<i>Jeg lever i et samfunn som gir alle mulighet til å ha et godt liv</i>

“Well-being på norsk”, HD, 2015

Tabell 4. Noen av begrepene som vil bli drøftet i dette kapitlet

Hedonisk well-being i klassisk forstand (happiness, lykke) <i>Stikkord: Følelser</i>	Livstilfredshet (happiness, lykke) <i>Stikkord: Vurderinger</i>
Subjektiv well-being (SWB) (tilvarer hedonisk well-being i bred forstand) (Happiness, lykke) <i>Stikkord: Følelser og vurderinger</i>	

- Hedonisk well-being
  - Tilstedeværelse av positive følelser (positive affect: PA)
  - Fravær av negative følelser (negative affect: NA)
  - Tilfredshet med livet (life satisfaction: LS)
- Tilsammen utgjør dette “subjective well-being”.
- Kritikk – mennesker motiveres av annet enn behag/ubehag.

Livstilfredshet

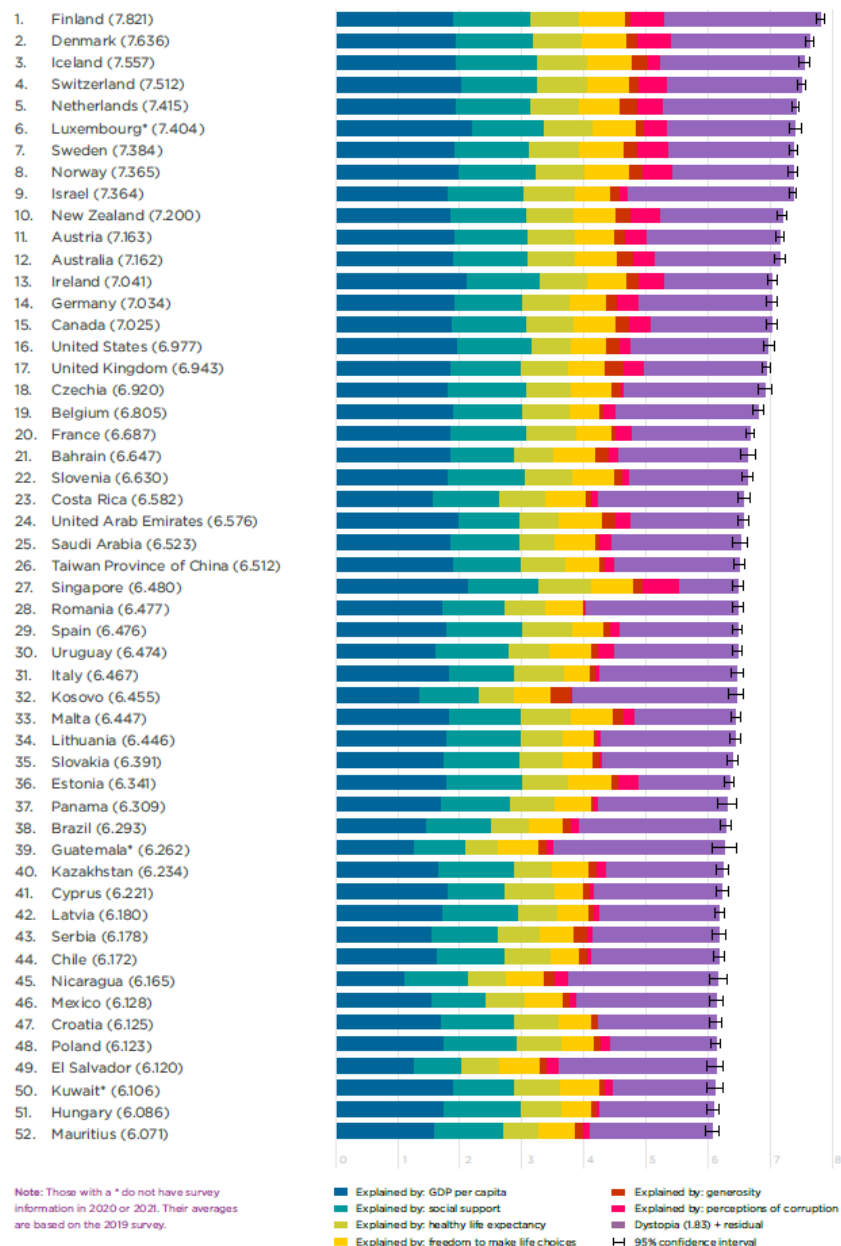
- **Vurdering** av hvordan en har det i livet
- Måling
  - *Enkelt spørsmål*: «all taken together, how happy are you with your life»
    - Fornøyd **med** livet (evaluering), fornøyd **i** livet (følelesspørsmål)
  - *Stigespørsmål*: ulike versjoner av «Cantril's ladder»
    - *Gallup World Poll (basis for World Happiness Report)*: «imagine a ladder with steps numbered from zero to ten The bottom of the ladder represents the worst possible life for you and the top represents the best possible life for you. On which step of the ladder do you feel you personally stand at the present time?
  - *Spørreskjema*: for eksempel “Satisfaction with life scale” (SWLS)

World Happiness Report 2022

- Cantril ladder
- PA
- NA

Figure 2.1: Ranking of happiness 2019-2021 (Part 1)

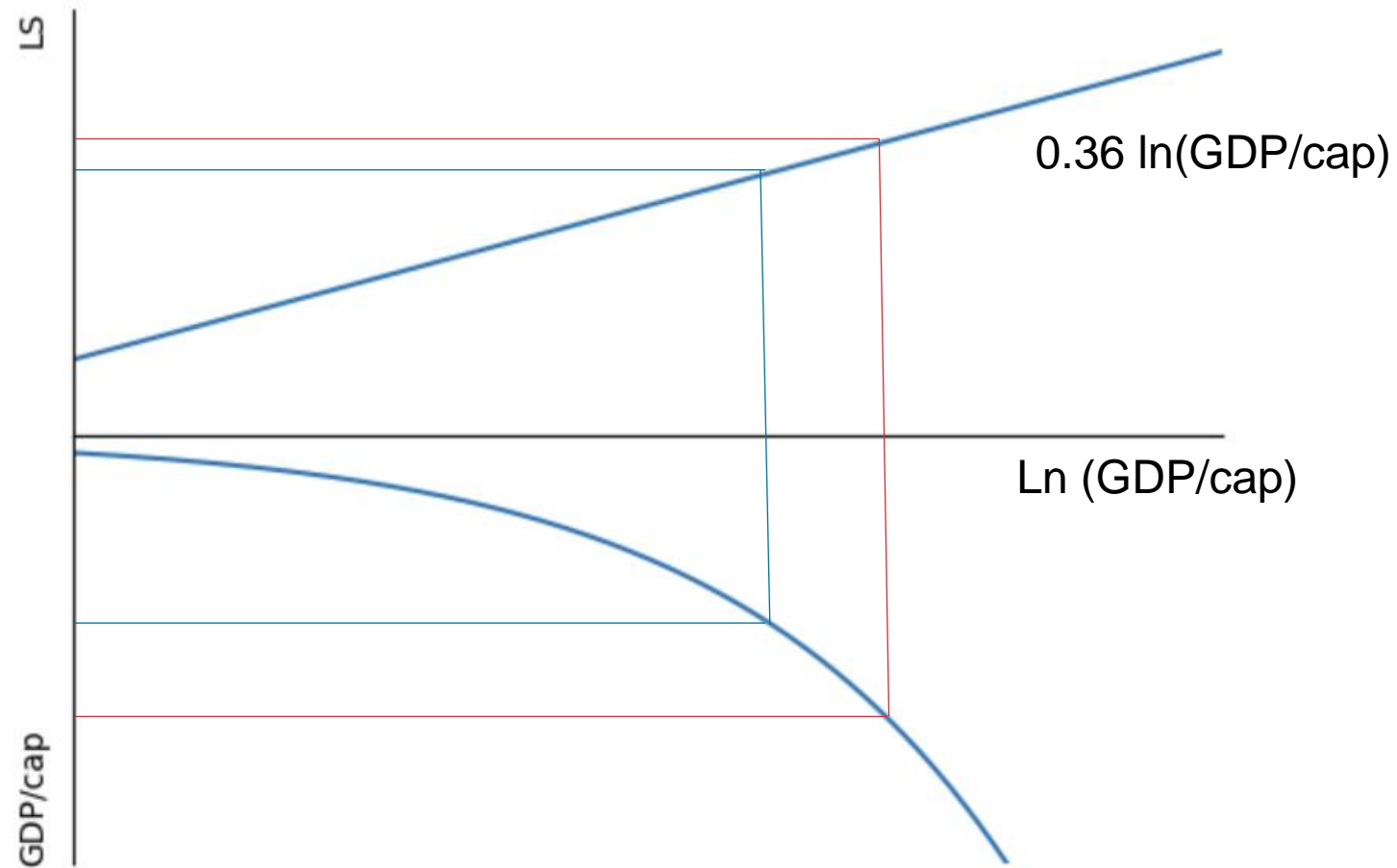

Table 2.1: Regressions to Explain Average Happiness across Countries (Pooled OLS)

Independent Variable	Dependent Variable			
	Cantril Ladder (0-10)	Positive Affect (0-1)	Negative Affect (0-1)	Cantril Ladder (0-10)
Log GDP per capita	0.36 (0.066)***	-.013 (0.009)	0.0001 (0.007)	0.388 (0.065)***
Social support	2.420 (0.368)***	0.316 (0.055)***	-.328 (0.049)***	1.778 (0.361)***
Healthy life expectancy at birth	0.029 (0.01)***	-.0007 (0.001)	0.003 (0.001)***	0.03 (0.01)***
Freedom to make life choices	1.305 (0.298)***	0.368 (0.041)***	-.090 (0.04)**	0.509 (0.284)*
Generosity	0.583 (0.265)**	0.09 (0.032)***	0.024 (0.027)	0.378 (0.254)
Perceptions of corruption	-.704 (0.271)***	-.006 (0.027)	0.094 (0.022)***	-.704 (0.259)***
Positive affect				2.222 (0.333)***
Negative affect				0.173 (0.395)
Year fixed effects	Included	Included	Included	Included
Number of countries	156	156	156	156
Number of obs.	1853	1848	1852	1847
Adjusted R-squared	0.753	0.439	0.322	0.777

Notes: This is a pooled OLS regression for a tapered panel explaining annual national average Cantril ladder responses from all available surveys from 2005 through 2021. See Technical Box 2 for detailed information about each of the predictors. Coefficients are reported with robust standard errors clustered by country in parentheses. ***, **, and * indicate significance at the 1, 5 and 10 percent levels respectively.

Effekten av GDP/cap (se forelesning)

Livskvalitet i Norge 2021 (SSB)

- 40 000 personer, alder 18+
- Svarprosent: 44%
- Bakgrunnsvariabler
  - Kjønn
  - Aldersgruppe
  - Utdanningsnivå
  - Inntektskvartiler
  - Lavinntekt (under 60% av medianinntekt i befolkningen)
  - Hovedaktivitet
  - Husholdningstype
  - Innvandrerbakgrunn
  - Nedsatt funksjonsevne
  - Psykiske plager
  - Seksualitet
  - Landsdel og sentralitet

Livskvalitet i Norge 2021 (SSB)

Alt i alt, hvor fornøyd er du med livet ditt for tiden?

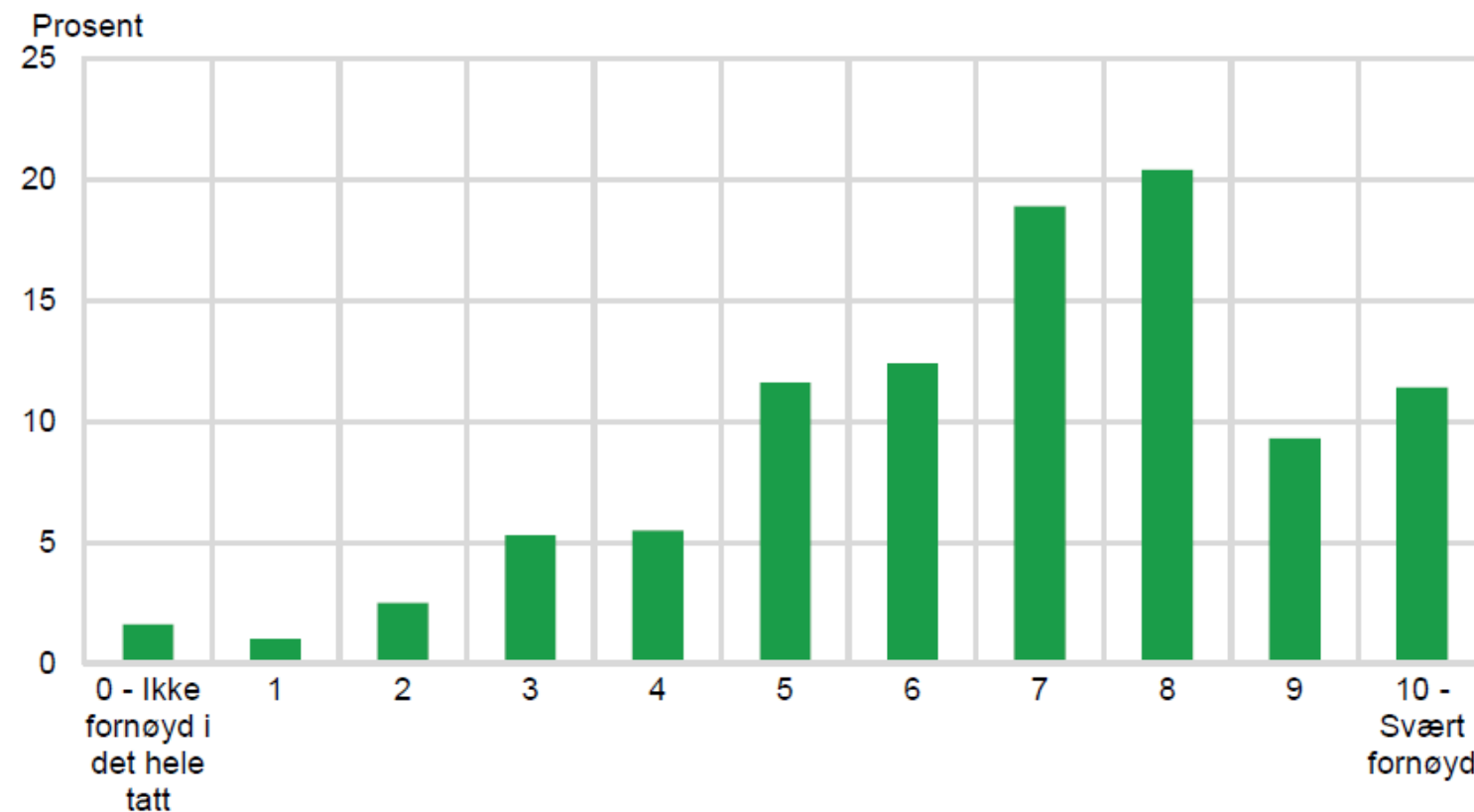
Tabell 4.1 Tilfredshet med livet. Prosent og gjennomsnitt

	Lav (0-5) tilfredshet med livet	Middels (6-8) tilfredshet med livet	Høy (9-10) tilfredshet med livet	Gjennom- snitt	Antall svar
Livskvalitetsundersøkelsen 2021	28	52	21	6,7*	17 473
Livskvalitetsundersøkelsen 2020	22	52	26	7,1	17 257

* Signifikant forskjellig fra gjennomsnittet i 2020, 1 % nivå.

Kilde: Livskvalitetsundersøkelsen 2021 og 2020. Statistisk sentralbyrå.

Figur 4.1 Tilfredshet med livet, befolkningen i alt

Kilde: Livskvalitetsundersøkelsen 2021. Statistisk sentralbyrå

Livskvalitet i Norge 2021 (SSB)

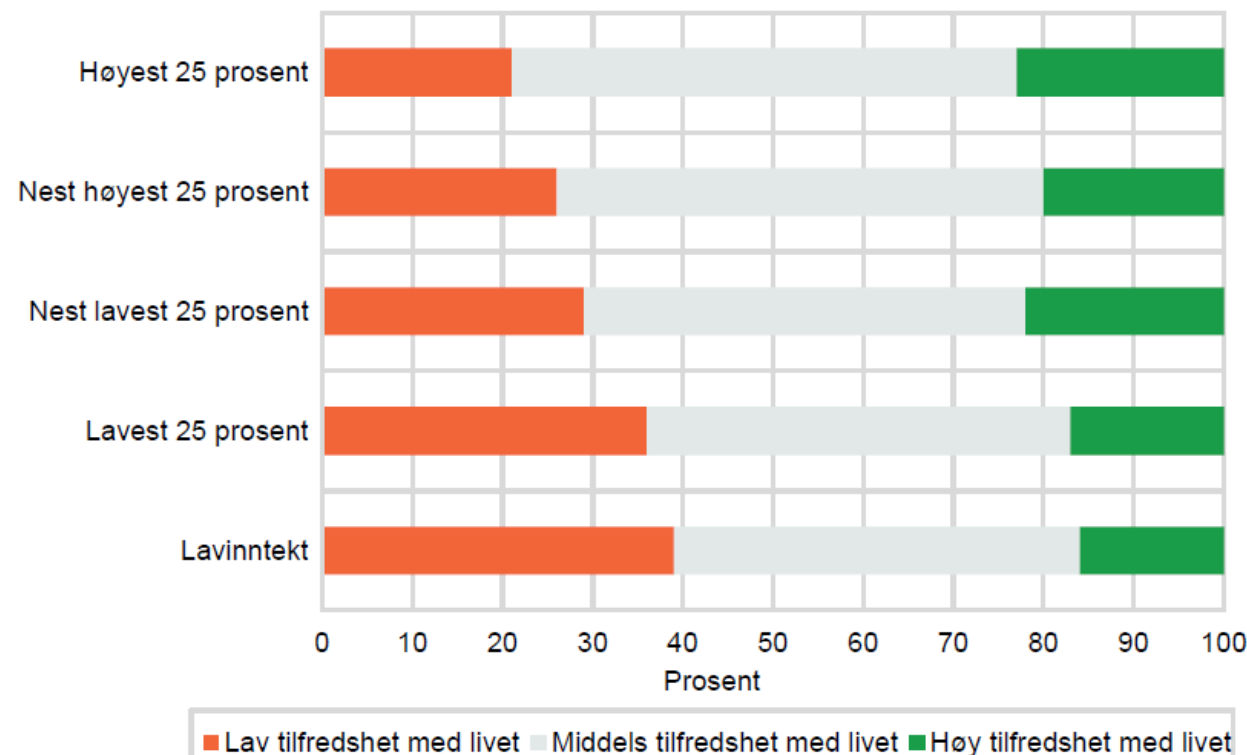
Tabell 4.2 Tilfredshet med livet. Prosent og gjennomsnitt

	Lav (0-5) tilfredshet med livet	Middels (6-8) tilfredshet med livet	Høy (9-10) tilfredshet med livet	Gjennomsnitt	Antall svar
Inntekt					
Høyest 25 prosent	21	56	23	7,0 *	6 093
Nest høyest 25 prosent	26	54	20	6,8	4 495
Nest lavest 25 prosent	29	49	22	6,7	3 507
Lavest 25 prosent	36	47	17	6,2 *	3 378
Lavinntekt	39	45	16	6,0 *	1 492

* Signifikant forskjellig fra gjennomsnittet i resten av befolkningen, 1 % nivå.

Kilde: Livskvalitetsundersøkelsen 2021. Statistisk sentralbyrå.

Figur 4.5 Tilfredshet med livet, etter inntektsnivå. Befolkningen i alt

Kilde: Livskvalitetsundersøkelsen 2021. Statistisk sentralbyrå

Livskvalitet i Norge 2021 (SSB)

Tabell 6.6 Tilfredshet med livet fordelt etter indikatorer på økonomisk situasjon. Befolkningen i alt. Prosent og gjennomsnitt

	Lav (0-5) tilfredshet med livet	Middels (6-8) tilfredshet med livet	Høy (9-10) tilfredshet med livet	Tilfredshet med livet - gjennomsnitt	Andel i befolkningen	Antall svar
Hele befolkningen	28	52	21	6,7		17391
Økonomisk romslighet						
Lett eller svært lett å få pengene til å strekke til	18	55	27	7,3	50	9071
Forholdsvis lett å få pengene til å strekke til	28	54	17	6,6	32	5361
Forholdsvis vanskelig å få pengene til å strekke til	43	46	11	5,9	11	1734
Vanskelig eller svært vanskelig å få pengene til å strekke til	62	30	8	4,6	8	1225
Mulighet til å klare en uforutsett utgift						
Har mulighet til å klare en uforutsett utgift	23	55	23	7,0	77	13834
Har ikke mulighet til å klare en uforutsett utgift	44	43	13	5,7	23	3557
Materielle mangler						
Mangler ingen materielle goder	21	55	24	7,1	77	13780
Mangler minst ett materielt gode	48	41	12	5,5	24	3611
Mangler ett materielt gode	38	47	15	6,1	11	1726
Mangler to materielle goder	50	41	9	5,4	8	1225
Mangler tre materielle goder	64	29	7	4,6	3	454
Mangler fire materielle goder	74	17	9	4,0	2	206

Kilde: Livskvalitetsundersøkelsen 2021. Statistisk sentralbyrå.

Livskvalitet i Norge 2021 (SSB)

Tabell 6.2 Tilfredshet med livet fordelt etter indikatorer på sosiale relasjoner. Befolkningen i alt. Prosent og gjennomsnitt

	Lav (0-5) tilfredshet med livet	Middels (6-8) tilfredshet med livet	Høy (9-10) tilfredshet med livet	Tilfredshet med livet - gjennomsnitt	Andel i befolkningen	Antall svar
Hele befolkningen	28	52	21	6,7		17 451
Kontakt med gode venner						
Kontakt med gode venner hver uke eller daglig	22	54	24	7,0	36	6 047
Kontakt med gode venner hver måned	26	53	21	6,8	36	6 555
Sjelden kontakt med gode venner (noen ganger i året eller sjeldnere)	34	49	17	6,4	25	4 380
Har ingen gode venner	56	36	8	4,9	3	452
Kontakt med familie						
Kontakt med familie hver uke eller daglig	23	52	25	7,0	46	7 914
Kontakt med familie hver måned	28	54	19	6,7	27	4 929
Sjelden kontakt med familie (noen ganger i året eller sjeldnere)	34	50	16	6,2	25	4 361
Har ingen nær familie	52	35	13	5,1	2	236
Personer man kan regne med						
Har 2 eller færre de kan regne med hvis store personlige problemer	43	43	14	5,8	24	3 841
Har 3 eller flere de kan regne med hvis store personlige problemer	22	55	23	7,0	76	13 610
Ensomhet						
Ikke plaget av ensomhet	13	55	32	7,6	55	9 954
Litt plaget av ensomhet	34	57	10	6,2	30	5 167
Mye plaget av ensomhet	68	29	3	4,4	15	2 328
Tillit til andre mennesker						
Liten tillit til andre mennesker (0-4)	55	34	11	5,2	17	2 677
Middels tillit til andre mennesker (5-7)	29	56	15	6,5	39	6 635
Stor tillit til andre mennesker (8-10)	15	55	30	7,5	44	8 139

Kilde: Livskvalitetsundersøkelsen 2021. Statistisk sentralbyrå.

Easterlin paradokset

- I et land på et gitt tidspunkt er rike folk generelt sett lykkeligere
- Når vi blir rikere over tid vil man da tro at lykke øker, men Easterlin fant at dette ikke var tilfellet (1974)

Table 2.2. How life-satisfaction (0–10) is affected by log income (household panel data)

	<i>Cross-section</i>	<i>Panel</i>
Britain	0.16 (.01)	0.04 (.01)
Germany	0.26 (.01)	0.08 (.01)
Australia	0.16 (.01)	0.06 (.01)
USA	0.31 (.01)	NA

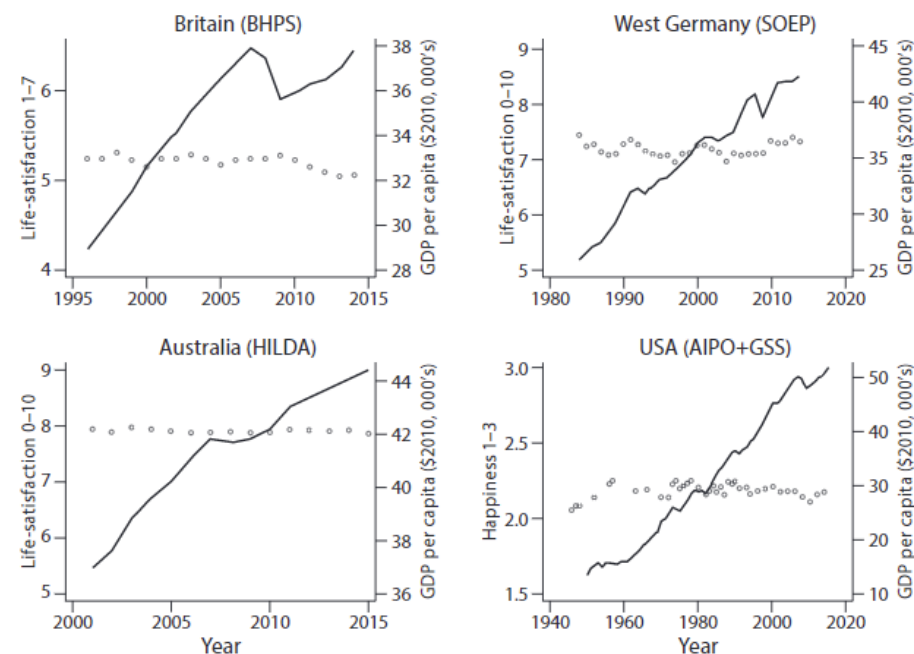

Figure 2.3. Average income (—) and well-being (.....) over time

Easterlin paradokset – forklaringer?

- Relativ inntekt er viktig for livstilfredshet?

Table 2.3. How life-satisfaction (0–10) is affected by own income and comparator income (household panel data) (pooled cross-section)

	<i>Britain</i>	<i>Germany</i>	<i>Australia</i>	<i>USA</i>
Log own income	0.16 (.01)	0.26 (.01)	0.16 (.01)	0.31 (.01)
Log comparator income	–0.23 (.07)	–0.25 (.04)	–0.17 (.06)	–0.19 (.03)

- Vi blir vant til vårt inntektsnivå?

Table 2.4. How life-satisfaction (0–10) is affected by own income, comparator income, and own previous income (household panel data) (fixed effects)

	<i>Britain</i>	<i>Germany</i>	<i>Australia</i>
Log own income	0.06 (.01)	0.19 (.01)	0.06 (.01)
Log comparator income	–0.09 (.06)	–0.12 (.04)	0.01 (.04)
Log previous 3 years' income	–0.02 (.02)	–0.08 (.01)	–0.01 (.01)

Gjennomsiktighet

- [Ricardo Perez-Truglia](#) (American Economic Review, 2020)
  - The Effects of Income Transparency on Well-Being
- 2001: Skattelister ble gjort tilgjengelig online
  - «Lett» å sammenlikne oss med andre
  - Lykke: gapet mellom rike og fattige økte med 29%
  - Livstilfredshet: med 21%
  - Minst 22% av vår lykke er forårsaket av inntektssammenlikningen med andre.

Relative sammenlikninger (Inntekt)

Noen land har større åpenhet om lønnsgapet mellom menn og kvinner enn andre.

- Danmark 2006 – bedrifter med 35+ ansatte må publisere årlig statistikk på lønn og kjønn (se [denne artikkelen](#), og lenkene der)
- Problemstilling: Førte dette til en endring i relativ lykke mellom danske menn og kvinner?
- Problemstilling: Har land med større åpenhet om lønnsgapet mellom kjønnene også større gap i lykke mellom kjønnene?

Problemstilling: Er innbyggere i land med mindre inntektsulikhet lykkeligere enn andre?

- Ginikoeffisient som forklaringsvariabel?
- Andre mål på ulikhet?

Sammenlikninger – Internett og SoMe

Current Directions in Psychological Science
Volume 28, Issue 4, August 2019, Pages 372-379
© The Author(s) 2019, Article Reuse Guidelines
<https://doi.org/10.1177/0963721419838244>

More Time on Technology, Less Happiness? Associations Between Digital-Media Use and Psychological Well-Being

Jean M. Twenge

[Lenke](#)

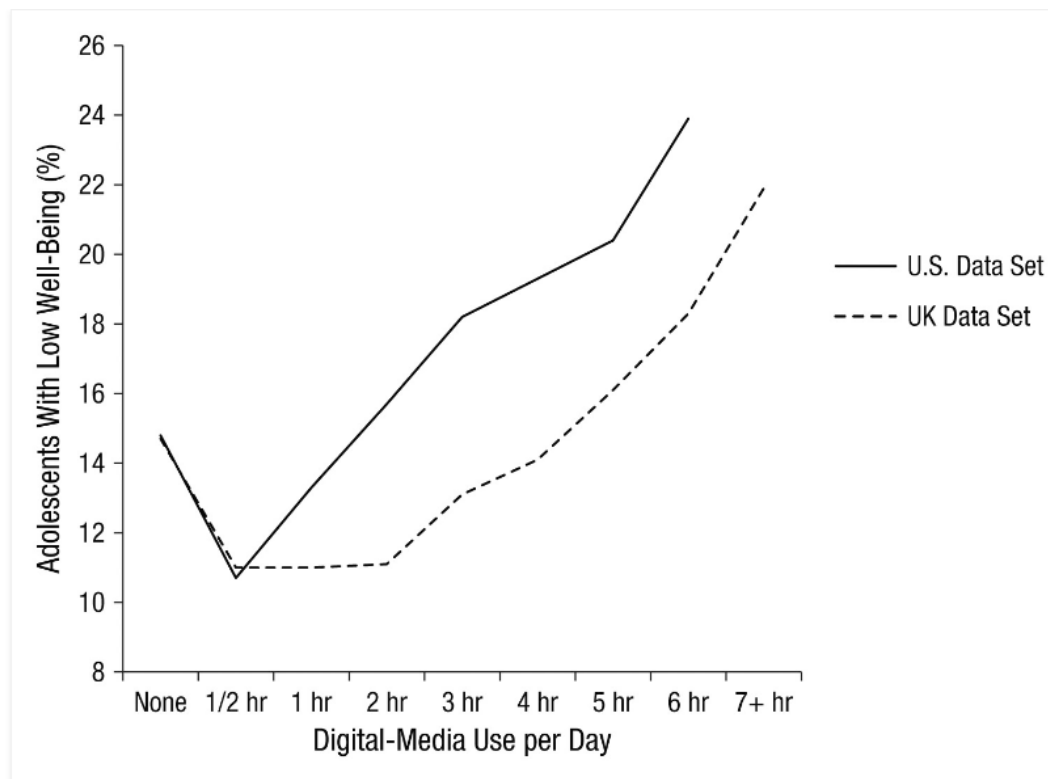

Fig. 1. Percentage of adolescents with low well-being as a function of their frequency of digital-media use. Demographic controls are included. U.S. data are from [Twenge, Martin, and Campbell \(2018\)](#), examining time online and unhappiness. UK data are from [Twenge and Campbell \(2019\)](#), examining smartphone use and low well-being (the UK data were originally presented in [Przybylski & Weinstein, 2017](#)).

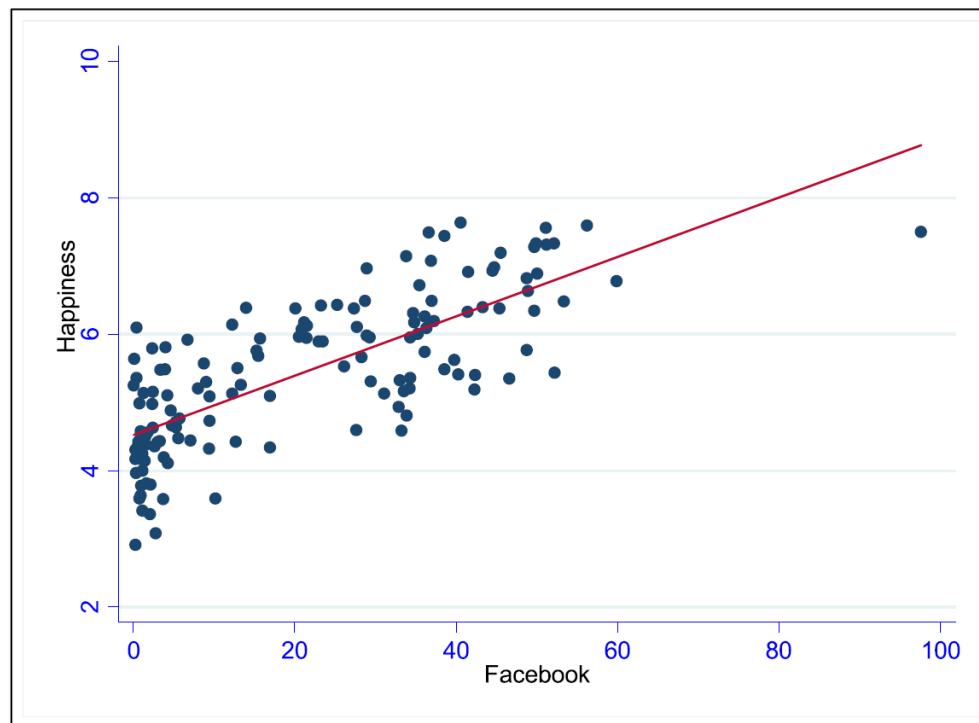

Social media and happiness nexus in the millennial generation

Desire Avom, Flora Yselle Malah^{*}

CEREG, University of Yaounde II-Soa, P.O. Box 1365, Cameroon

[Lenke](#)

Fig. 4. Correlation between Facebook penetration and happiness.

Source: authors' construction.

Table 2
Baseline results.

	Dep. Var.: happiness
	OLS
Facebook	0.024*** (0.006)
GDP per capita	0.384*** (0.096)
Health	0.006 (0.015)
Unemployment	−0.031*** (0.011)
Inflation	−0.003 (0.010)
Education	0.001 (0.004)
Observations	99
R ² /Pseudo R ²	0.724

Mulige problemstillinger

Hvordan er denne sammenhengen for Norge (evt andre land) over tid?

Er det brudd i «lykke-likningen» etter at SoMe «tok av» i Norge?